

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/610/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113207855
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Hrib, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:6113207855.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Hriba, PhD. a členov senátu JUDr. Janky Kočišovej a JUDr. Slávky Maruščákovej v právnej veci navrhovateľa: CD B., s.r.o., H. věžňů XXXX/XX, F. E., XXX XX H. 1, M. republika, O.: XXX XX XXX, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave 811 09, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421 proti odporcovi: Stanislavovi U., nar. XX.X.XXXX, bytom T. T., E. U. XXXX/X, uplatnenie pohľadávky 1.277,- eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 8.8.2014, č.k. 8C/189/2014-61 v znení opravného uznesenia zo dňa 30.4.2015, č.k. 8C/189/2014-104 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby a vo výroku o trovách konania v znení opravného uznesenia zo dňa 30.4.2015.

Účastníkom n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi zmenkovú sumu 1.277,- eur spolu so 6 % ročným úrokom odo dňa 18.6.2014 do zaplatenia a zmenkovú odmenu 1/3 % zmenkovej sumy, teda 4,26 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Vyhlásil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Navrhovateľ podal návrh na uplatnenie pohľadávky, v zmysle čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Návrhom sa domáhal zaplatenia zmenkovej sumy vo výške 1 277,- Eur s prísl., a zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

Návrh odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil odporca dňa 6. februára 2009 na zmenkovú sumu 1 277,- eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 22. júla 2009. Indosovaná zmenka je vistazmenkou, opatrená doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Do textu zmenky bol poňatý záväzok odporcu zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s denným úrokom 0,25 % od 22. júla 2009. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, vystaviteľ doposiaľ neposkytol žiadnu úhradu. Zmenková listina bola opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou. K návrhu pripojil zmenku (fotokópia založená v spise, originál uložený na tunajšom súde). Uviedol, že nežiada ústne nariadenie pojednávania.

Súd prvého stupňa zistil, že navrhovateľ je zahraničnou právnickou osobou so sídlom na území Českej republiky, odporca je fyzickou osobou, ktorý má bydlisko na území Slovenskej republiky, žalovaná zmenka bola vystavená na území Slovenskej republiky, kde je aj jej platobné miesto. Právomoc súdu na

rozhodovanie v tejto veci je daná ustanovením v čl. 2 ods. 1 Nariadenia rady ES č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach.

Súd prvého stupňa vec právne posúdil podľa čl. 2 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, ďalej podľa čl. 4 bod 1, čl. 5 ods. 1, 2, 3, čl. 7 ods. 3, čl. 5 ods. 2 tohto nariadenia. Podľa čl. 5 ods. 2 Nariadenia ES č. 861/2007 súd doručoval vzorové tlačivo „C“ odporcovi na odpoveď.

Súd prvého stupňa predmetný nárok vyplývajúci zo zmenky posudzoval podľa Zákona č. 191/1950 Zb. - Zákon zmenkový a šekový a podľa Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že predmetná zmenka je listinný cenný papier, ktorý môže slúžiť ako zaistenie peňažného záväzku a možno ju uplatniť až potom, čo povinnosť na základe pôvodného peňažného záväzku nebola splnená. Zmenku možno prevádzať rubopisom (indosamentom), ktorým je písomné vyhlásenie zmenkového veriteľa teda majiteľa zmenky (indosanta), na rube zmenky alebo na jej prívesku, v ktorom indosant vyjadruje svoj úmysel previesť zmenku, určí indosatára, teda nového majiteľa zmenky a obsahuje podpis indosanta. Takýmto prevodom práv zo zmeniek indosatár nadobúda právo zo zmenky, nie však právo predchádzajúceho majiteľa. V čase vystavenia predmetnej zmenky dňa 6.2.2009 bolo možné zabezpečenie úverového vzťahu vystavením zmenky, čo však v súčasnosti podľa platných právnych predpisov už možné nie je. Zo zmenky vyplynulo, že miestom jej vystavenia bola Rožňava, dátum vystavenia 6.2.2009, zmenková suma 1.277,- eur. Odporca ako vystaviteľ zmenky sa zaviazala v zmenke: „zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad H. s.r.o., IČO: XX XXX XXX, H. XXX, XXX XX T., zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I., Oddiel: Sro, Vložka číslo: 23636/B, sumu 1.277,- eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 22.7.2009, splatné: H. s. r. o., H. XX, XXX XX T., bez protestu, na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“.

Zo žaloby vyplýva, že remitent predložil odporcovi zmenku na platenie. Doložka „bez protestu“, ktorá je na zmenke napísaná, zbavila remitenta povinnosti urobiť protest pre neplatenie a súčasne preniesla dôkazné bremeno na preukázanie, že lehoty neboli dodržané na odporcu (čl. I. § 46 ods. 1 a 2 v spojení s § 77 ods. 1 zmenkového zákona).

Za predloženie zmenky na platenie sa všeobecne uznáva aj jej uplatnenie na súde.

V zmenkách splatných na videnie môže vystaviteľ v zmysle čl. I. § 5 v spojení s § 77 ods. 2 zmenkového zákona ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy.

Úroková miera bola v zmenke uvedená sadzbou 0,25 % denne, t. j. 91,25 % ročne.

Zmenkový zákon výšku úrokovej miery, ktorú je možné ustanoviť vistazmenke, neupravuje, jej určenie ponecháva na vystaviteľa. Rovnako neupravuje koniec lehoty na úročenie, preto ak nie je v úrokovej doložke koniec úročenia stanovený, zmenková suma sa úročí až do splatnosti zmenky, keďže od splatnosti až do zaplatenia dlhu preberá uhradzovaciu funkciu postihový 6 % úrok.

V prípade, ak zmenkový zákon ako osobitný predpis neobsahuje inú úpravu, platnosť právnych úkonov, t.j. jednotlivých zápisov na zmenke sa spravuje všeobecnými ustanoveniami Zákona č. 40/1964 Zb. - Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch. Pri posudzovaní úrokovej miery v úrokovej doložke na zmenke je potrebné vychádzať z ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, skúmať, či pre neprimeranú výšku úroku nie je právny úkon pre rozpor s dobrými mravmi neplatný.

Zmenkový úrok, rovnako ako úrok z pôžičky alebo úveru, plní funkciu odmeny za poskytnuté peňažné prostriedky, preto jeho výška musí zodpovedať danému účelu. Za primeranú odplatu za poskytnutie peňažných prostriedkov však nie je možné považovať ročný úrok, ktorý sa v podstate rovná dlžnej istine alebo ju prevyšuje. Pri tomto závere súd vychádzal zo skutočnosti, že v čase vystavenia zmenky boli úrokové sadzby uplatňované bankami pri spotrebiteľských a ostatných úveroch pre domácnosti nižšie ako 14 % ročne (údaj zistený z internetovej stránky NBS), ktorú sadzbu, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne resp. 91,25 % ročne, viacnásobne prevyšuje a preto súd úrokovú doložku na zmenke považoval za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi, v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka.

Podľa prvej vety čl. I. § 16 ods. 1 v spojení s § 77 ods. 1 zmenkového zákona o tom, kto má zmenku v rukách, platí, že je riadny majiteľ, ak preukáže svoje právo nepretržitým radom indosamentov, a to aj vtedy ak je posledný z nich blankoindosamentom.

Navrhovateľ zmenku nadobudol indosamentom (rubopisom), stal sa riadnym majiteľom zmenky, preto môže v zmysle čl. I. § 48 ods. 1 v spojení s § 77 ods. 1 zmenkového zákona postihom žiadať od odporcu zaplataenie 6 % úrokov odo dňa splatnosti zmenky a odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy.

Na absolútnu neplatnosť úrokovej doložky na zmenke, v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka súd prihliadal ex offa, aj bez návrhu, preto žalobu ohľadom 0,25 % denného zmenkového úroku zo zmenkovej sumy zamietol a odporcu zaviazal len na zaplataenie 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy odo dňa zročnosti zmenky t. j. v danom prípade odo dňa nasledujúceho po doručení návrhu odporcovi z dôvodu, že navrhovateľ nepredložil dôkaz, kedy pred podaním žaloby sa stala zmenka zročnou, preto súd navrhovateľovi 6 % ročný úrok z omeškania priznal tak, ako je to vyššie uvedené od 18. 6. 2014, dňom nasledujúcim po doručení návrhu odporcovi a nie od 25. 11. 2009, ako si to navrhovateľ uplatnil v návrhu a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 2/ O. s. p..

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ a to proti výroku, ktorým súd prvého stupňa zamietol zmenkový úrok 0,25 % denne zo zmenkovej sumy, vo výroku ktorým súd čiastočne zamietol 6 % ročný úrok a voči výroku o nepriznaní náhrady trov konania navrhovateľovi. Uviedol, že odvolanie odôvodňuje tým, že konanie na súde prvého stupňa má vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, v konaní došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a účastníkovi konania sa postupom súdu prvého stupňa odňala možnosť konať pred súdom a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že predmetnú zmenku vystavil odporca, ktorú dobrovoľne podpísal a sadzba zmenkového úroku 0,25 % denne napísaná na zmenke bola odporcovi známa v čase vystavenia zmenky. Navrhovateľ poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky aj Najvyššieho súdu Českej republiky, ktoré konštatovali, že z povahy zmenky ako abstraktného a nesporného záväzku vyplýva, že majiteľ zmenky nemusí pri jej predložení na zaplataenie a vymáhanie preukazovať, že odporca zmenkovú sumu aj skutočne dlhuje. Táto nespornosť záväzku odporcu zo zmenky sa vzťahuje na celý záväzok obsiahnutý na zmenke, teda aj na zmenkový úrok. Ďalej navrhovateľ opisoval viaceré rozhodnutia okresných súdov Slovenskej republiky v obdobných veciach, rozsudok Krajského súdu Nitra, ktorý vyslovil, že zmluvná pokuta vo výške 0,25 % denne za každý deň omeškania nie je neprimeraná, vzhľadom na účel, ktorý zmluvná pokuta ako zabezpečovací inštitút zabezpečuje. Účel zmluvnej pokuty je donútiť dlžníka hrozbou majetkovej sankcie k riadnemu plateniu záväzku a zároveň má sankčný charakter lebo dlžníka, ktorý poruší zmluvnú povinnosť, trestá v podobe ďalšej povinnosti zaplataiť peňažnú čiastku v dohodnutej výške.

Navrhovateľ ďalej v odvolaní poukázal, že nie je správny ani záver súdu prvého stupňa, ak nepriznal navrhovateľovi 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy odo dňa zročnosti zmenky ale priznal tento úrok až odo dňa nasledujúceho po doručení návrhu v tejto veci odporcovi. Uviedol, že súd prvého stupňa mu nedoručil vyjadrenie odporcu na tlačive „C“, čím zmaril možnosť na vyjadrenie navrhovateľa v konaní pred súdom prvého stupňa a preto ak odporca tvrdí, že predložené doklady o úhradách predstavujú platby na zmenku, navrhovateľ žiada aby odporca toto svoje tvrdenie v konaní preukázal a to tým, že preukáže, že zmenka bola v čase jednotlivých úhrad už splatná, teda, že bola odporcovi predložená na platenie. Ďalej uviedol, že nie je mu známe, aby niektorý z účastníkov konania splatnosť zmenkovej pohľadávky tohto konania spochybňoval. Navrhoval, aby odvolací súd zmenil rozsudok tak, že návrhu na uplataenie pohľadávky v celom rozsahu vyhovie.

Odvolanie navrhovateľa bolo odporcovi doručené 8.12.2014, vyjadrenie k odvolaniu nepodal.

Odvolací súd prejednal odvolanie navrhovateľa v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., pretože nejde o také odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej, na prejednanie ktorého by bolo potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie podľa § 214 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Odvolací súd sa podľa § 219 ods. 2 O.s.p. stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa v napadnutej časti. Na doplnenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolaniu navrhovateľa odvolací súd uvádza nasledovné:

Odvolací súd považuje v tomto konaní za nesporné, že na prejednávajúcu vec je potrebné aplikovať Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“). Neznamená to však, že ak navrhovateľ predložil v tomto konaní ako jediný listinný dôkaz prvopis zmenky, že súd podľa čl. 4/4. tohto nariadenia, ak sa domnieva, že informácie, ktoré poskytol navrhovateľ nie sú dostatočne jasné, alebo primerané a pokiaľ sa pohľadávka nezdá byť zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný, že nemôže navrhovateľovi uložiť doplniť informácie alebo dokumenty v lehote určenej súdom. Na tento účel vnútroštátny súd použije vzorové tlačivo B, ktoré je uvedené v prílohe II tohto Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007. Podľa čl. 5/1. tohto Nariadenia, Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné, avšak súd môže nariadiť ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak o to požiada niektorá zo strán. Preto súd prvého stupňa v tomto konaní o vydanie rozsudku, môže od navrhovateľa požadovať okrem predloženej zmenky aj iné listinné dôkazy.

Odvolaciemu súdu aj súdu prvého stupňa z ich rozhodovacej činnosti je známe, že obchodná spoločnosť H. s.r.o., H. XX, T. ako remitent (osoba, ktorej sa malo platiť zo zmenky) uvedená na predmetnej vlastnej zmenke, poskytovala a poskytuje spotrebiteľské úvery a vedie množstvo súdnych a exekučných sporov na súdoch v Slovenskej republike o vymáhanie peňažných pohľadávok zo spotrebiteľských úverov a na zabezpečenie týchto pohľadávok zo spotrebiteľských úverov, vystavovala a prijímala zmenky, ktoré mali zabezpečovaciu funkciu k jeho pohľadávkam zo spotrebiteľských úverov voči spotrebiteľom podľa § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v období od 1.8.2008 kedy tento Zákon o spotrebiteľských úveroch umožňoval zmenkou zabezpečiť nároky zo spotrebiteľských úverov. Aj predmetná zmenka bola vystavená dňa 6.2.2009, teda v tomto období po 1.8.2008. Až nový Zákon č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov s účinnosťou od 2.4.2010 neumožňuje, aby zmenka mala vo vzťahu k spotrebiteľským úverom ani platobnú, ani zabezpečovaciu funkciu.

Znamená to, že predmetná zmenka vystavená dňa 6.2.2009 mohla byť vystavená iba na zabezpečenie dlhu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nie na platenie zo zmenky.

Navrhovateľ v tomto konaní uplatnil predmetnú peňažnú pohľadávku podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, preto súd prvého stupňa mal vec prejednávať podľa tohto nariadenia a nie podľa § 175 O.s.p., ktorým sa upravuje konanie o vydanie zmenkového platobného rozkazu iba na návrh navrhovateľa. Nemal preto prejednávanú vec právne posudzovať podľa Zákona č. 191/1950 Zb. - Zákon zmenkový a šekový, lebo predložená zmenka je v tomto konaní podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 861/2007, iba jedným z dôkazov, na vydanie navrhovaného rozsudku. Nie je však jediným dôkazom ako je to v konaní podľa § 175 O.s.p. o vydanie zmenkového platobného rozkazu.

Odvolací súd preto nepovažuje za dôvodné odvolanie navrhovateľa proti rozsudku súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým súd návrh o časti uplatneného zmenkového úroku 6 % a v časti o celom uplatnenom úroku 0,25 % denne od 22.7.2009 do zaplatenia zamietol, pretože navrhovateľ v tomto konaní nenavrhol vydať zmenkový platobný rozkaz, navrhol vydať rozsudok podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu a preto bol povinný okrem zmenky predložiť aj iné listiny preukazujúce oprávnenosť vymáhanej pohľadávky. Nepostačovalo preto, ak navrhovateľ predložil iba originál zmenky, pretože toto konanie nie je konaním podľa Zákona č. 191/1950 Zb. - Zákon zmenkový a šekový. Iba v konaní podľa tohto zákona, ak podľa § 175 ods. 1 O.s.p. navrhovateľ predloží v prvopise zmenku, o pravosti ktorej niet dôvodu pochybovať, súd vydá na návrh navrhovateľa zmenkový platobný rozkaz. Navrhovateľ v tomto konaní nenavrhol vydať zmenkový platobný rozkaz, ale rozsudok podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 861/2007 a preto súd nemohol v tomto konaní vychádzať zo zmenky ako z jediného listinného dôkazu svedčiaceho o oprávnenosti uplatnenej pohľadávky navrhovateľa. Keďže navrhovateľ na výzvu súdu prvého stupňa nepredložil doplňujúce dokumenty podľa čl. 4/4 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 861/2007, súd prvého stupňa rozhodol správne,

ak návrh navrhovateľa zamietol v odvolaní napadnutej časti 6 % ročného úroku a o celom uplatnenom úroku 0,25 % denne.

K poukazu navrhovateľa na rozsudky iných súdov odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v slovenskom poriadku platí princíp, podľa ktorého sú sudy viazané len zákonom; to znamená, že súd pri svojom rozhodovaní prihliada a prípadne aj aplikuje súdny judikát, či stanovisko len vtedy, ak dôjde k záveru, že sú v súlade so zákonom, ale záväzne pre neho nie sú.

Odvolací súd preto dospel k záveru, že súd prvého stupňa rozhodol správne, aj keď z iných dôvodov, ak zamietol návrh navrhovateľa na zaplatenie časti uplatneného 6 % ročného úroku a úroku 0,25 % denne zo zmenkovej sumy 1.277,- eur, pretože navrhovateľ nepredložil na výzvu súdu prvého stupňa doplňujúce doklady svedčiacie o tejto uplatnenej pohľadávke.

Pretože rozsudok súdu prvého stupňa v časti, v ktorej súd prvého stupňa vyhovel návrhu o zmenkovej sume 1.277,- spolu eur so 6 % ročným úrokom od 18.6.2014 do zaplatenia a zmenkovej odmeny vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 4,26 eur, nadobudol právoplatnosť podľa § 159 ods. 1 O.s.p., lebo odporca nepodal proti tomuto výroku rozsudku odvolanie, nemohol byť v tejto časti preskúmaný odvolacím súdom, aj keď bol vydaný na základe neúplného zistenia skutkového stavu podľa Nariadenia.

Odvolací súd na základe uvedeného potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti o nepriznaní časti 6 % ročného úroku a nepriznaní celého uplatneného úroku 0,25 % ročne ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p..

Odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa aj vo výroku o trovách konania, o ktorých súd prvého stupňa správne rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože navrhovateľ, ktorému vznikli v tomto konaní na súde prvého stupňa trovy konania, mal vo veci úspech len čiastočný, preto nemá právo na náhradu trov konania.

O trovách tohto odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p..

Žalobca nebol úspešný v odvolacom konaní a žalovanému v odvolacom konaní trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.